

VÄGEN TILL CERTIFIERING I HYDRAULIK

Vi ska här enkelt beskriva de olika vägar som finns för att komma igång med sin certifiering.

Det finns fyra yrkeskategorier för certifiering inom hydraulik:

- Operatör:** Grundläggande kunskaper inom hydraulik. Operatören kan företrädesvis arbeta inom alla typer av industriell, mobil eller marin miljö.
- Montör:** Kan företrädesvis arbeta med montage av hydraulsystem - rör, koppling, slang och komponenter ingående i ett hydraulsystem inom alla typer av industriell, mobil eller marin miljö.
- Underhållstekniker:** Kan företrädesvis arbeta med service, reparationer, underhåll, försäljning eller allmän hydraulteknik inom alla typer av industriell, mobil eller marin miljö.
- Konstruktör:** Kan företrädesvis arbeta med konstruktion, dimensionering och/eller försäljning av hydraulsystem inom alla typer av industriell, mobil eller marin miljö.

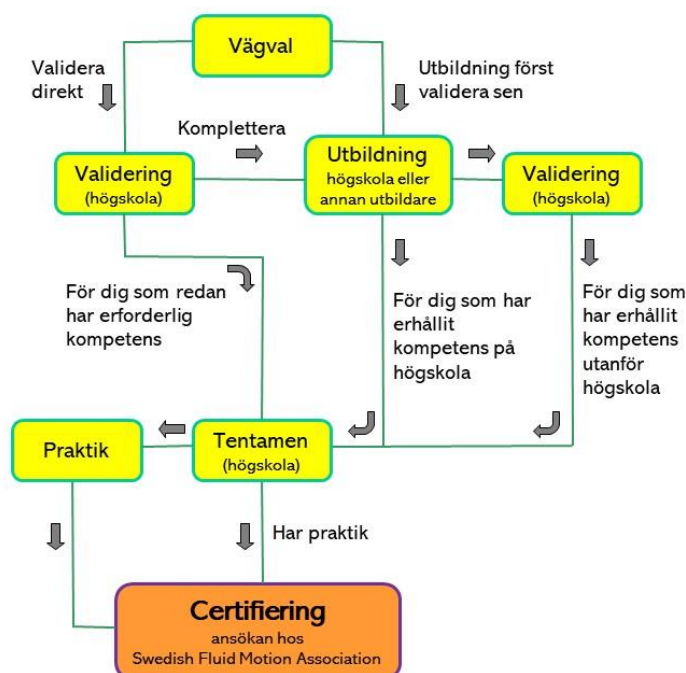
Vägen till certifiering kan se olika ut beroende på vilken erfarenhet man har inom hydraulikområdet.

För den som är på väg in i branschen gäller utbildning på alla nivåer - se rubrik "Utbildning" på sid 3 - men för den som har arbetat med hydraulik och skaffat sig erfarenhet kan en validering genomföras.

Den metod för validering som används här medför att man själv ska avgöra om bara någon kurs behövs eller eventuellt om man kanske kan gå direkt på certifiering - se rubrik "Validering" på sid 2.

Bredvid visas ett flödesschema som beskriver de vägar som man kan nå certifiering beroende på tidigare erfarenheter.

Vägen till certifiering

VALIDERING, för den som har tidigare erfarenhet inom hydraulik

En validering för respektive delkurs ska utföras av den som inte gått utbildning på Högskolan. Valideringsunderlaget ska skrivas under med försäkran att du själv har varit ärlig i din bedömning. Det ska också skrivas under av någon som kan intyga detta.

Valideringen genomförs på så sätt att man bedömer själv vilken kunskapsnivå man har sedan tidigare. Det finns blanketter för detta. På blanketten finns en kursbeskrivning, där man kan utläsa vad som ingår i respektive delkurs inom varje yrkeskategori. Tre ja- eller nej-frågor ska besvaras. Svaren på dessa frågor kommer då att beskriva den egna bedömningen av den egna kunskapsnivån. Som hjälp till en sådan egen bedömning finns ett självtest med facit, frågorna behandlar respektive kurs och liknar de frågor som kommer på certifieringens tentamen/prov (Observera att självtesten inte ska skickas in till Högskolan, utan de utgår från dina svar på blanketten).

En meritförteckning som beskriver vilka tidigare utbildningar man har och vilka tidigare jobb man har haft ska också fyllas i. Högskolebehörighet krävs inte - se rubrik "Utbildning" sid 3.

Validering och anmälan till tentamen/prov

Första steget är att rekvirera anmälningsblankett för tentamen/prov i respektive yrkeskategori som man tänkt genomgå. För den som planerar att genomföra tentamen/prov utan att gå/har gått utbildning vid högskolan ska även en valideringsblankett fyllas i. Anmälningsblankett och valideringsblankett finns att hämta på Högskolan Dalarnas hemsida www.du.se/sv/hydraulikkompetens/ eller rekquireras från Högskolan Dalarna.

Anmälningsblanketten och eventuellt valideringsblanketten fylls i och återsänds till Högskolan Dalarna.

När anmälan har inkommit till Högskolan Dalarna skickas en kallelse till tentamen/prov som anmälan avser. Faktura för betalning av tentamen/prov skickas senare. Avgift för respektive tentamen/prov meddelas på Högskolans hemsida.

För att få genomföra tentamen/prov under en av de perioder som erbjuds måste anmälan till Högskolan Dalarna skickas senast sex veckor före aktuellt datum för tentamen/prov.

EXAMINATION

Tentamen/prov genomförs med Högskolan Dalarna i Borlänge som examinator, men kan efter överenskommelse genomföras på andra orter. Detta gäller även för de som gått sin utbildning utanför högskolan.

Tentamen/prov kan göras för flera delkurser vid samma tillfälle. Fyra tentamenstillfällen per år finns att välja på, tider anslås på Högskolan Dalarnas hemsida www.du.se/sv/hydraulikkompetens/. De delkurser som ingår för varje yrkeskategori är:

Yrkeskategori	Ingående delkurser
Operatör	Grundkurs 1
Montör	Grundkurs 1 och Montörskurs
UH-tekniker	Grundkurs 1, Grundkurs 2 och UH-teknikerkurs
Konstruktör	Grundkurs 1, Grundkurs 2 och Konstruktörskurs

För varje delkurs ska ett tentamen/prov utföras. Betyg erhålls för respektive delkurs.

Betygsskalan är: *Underkänd, 3, 4, eller 5*

För att uppfylla kraven för certifiering ska minst **medelbetyg 4** vara uppnått för de delkurser som ingår i varje yrkeskategori. För Operatörsnivå krävs **betyg 4** på Grundkurs 1.

Omtentamen

Omtentamen kan endast göras på tentamen/prov med betyg *Underkänd* eller betyg 3.

Delkurserna Grundkurs 1 och Grundkurs 2 är inte unika i sig utan ingår i flera yrkeskategorier. Det betyder att om man till exempel är certifierad UH-tekniker och vill certifiera sig mot Konstruktör behöver man inte göra tentamen/prov för Grundkurs 1 och Grundkurs 2 igen, utan det räcker då att enbart genomföra tentamen/prov för Konstruktörskursen.

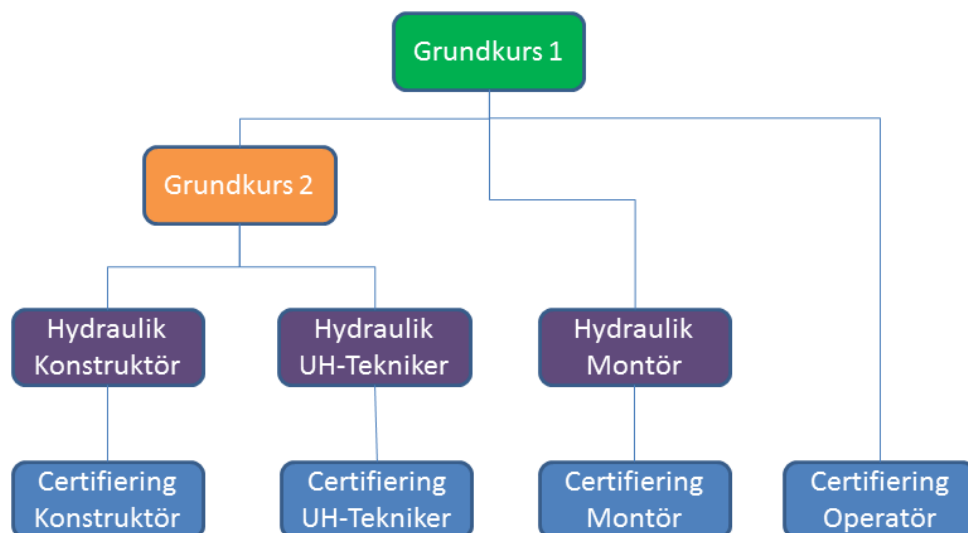
UTBILDNING

För den som inte har någon utbildning eller för den som behöver komplettera sina kunskaper inför en certifiering finns möjlighet till utbildning. Kursplaner för utbildning finns på Högskolan Dalarnas hemsida www.du.se/sv/hydraulikkompetens/

Utbildning kan genomföras utanför högskolan hos utbildningsanordnare för hydraulik, här krävs ingen typ av behörighet. Kontakt tas direkt med respektive utbildningsanordnare.

Kurskostnad enligt respektive utbildningsanordnare prislista.

Nedan visas ett kursträd för de utbildningar som ingår i Certifieringsprocessen.

YRKESERFARENHET

För behörighet att erhålla certifikat krävs relevant praktisk yrkeserfarenhet.

Minimikrav

Operatör	1 år inom hydraulik
Montör	2 år inom yrkesområdet
UH-tekniker	2 år inom yrkesområdet
Konstruktör	2 år inom yrkesområdet
Fullständig certifikat (se rubrik "Certifiering" sid 4)	4 år totalt - därav minst 1 års erfarenhet av montage och 2 år av konstruktion och/eller UH-teknik.

Annan praktisk erfarenhet inom yrkesområdet och annan sammansättning av praktiken kan godtas efter prövning av SFMA i varje enskilt fall.

Likvärdig praktik inom yrkesområdet erhållen utanför Sverige kan godtas efter prövning av SFMA i varje enskilt fall.

CERTIFIERING

Utfärdande av certifikat utförs av Swedish Fluid Motion Association (SFMA).

För att erhålla ett certifikat inom respektive yrkesområde ska ansökan med kursintyg (tentamensbevis) från Högskolan Dalarna samt intyg om yrkeserfarenhet skickas in till SFMA för bedömning.

Blanketter för ansökan finns att hämta på SFMAs hemsida www.sfma.se/utbildning. Vid godkännande registreras personen, ett personligt certifikat (diplom) utfärdas tillsammans med ett yrkeskompetensbevis i form av id-kort med foto.

Ett register över certifierade personer hålls hos SFMA.

CETOP

Certifikat för CETOP nivå 1 och 3 motsvaras av yrkeskompetenserna:

- Operatör, CETOP nivå 1
- UH-Tekniker, CETOP nivå 3

Certifikat (diplom) utfärdas och erhålles genom anmälan till SFMA.

Fullständig Certifiering

Inom ramen för hydraulikcertifiering finns begreppet fullständig certifiering

Med fullständig certifiering inom yrket hydraulik menas att:

- Den certifierade måste ha fullgjort tentamen/prov för alla de tre aktuella yrkeskategorierna inom hydraulik - montör, underhållstekniker och konstruktör, samt ha fullgjord yrkeserfarenhet - se rubrik "Yrkeserfarenhet" på sid 4.

Fullständig certifiering innebär:

- Den fullständigt certifierade har möjlighet att handleda arbeten utförda av ej certifierade yrkesutövare inom varje yrkeskategori. I och med att den certifierade har dokumenterad yrkeskompetens inom hydraulik för alla de tre yrkeskategorierna har han/hon möjlighet att genom handledning vara en garant för att arbetet utförts enligt god yrkesprofessionalism.

Den ej certifierade yrkesutövaren:

- Den ej certifierade person som utför det aktuella arbetet under överinseende av handledare måste ha dokumenterat grundläggande kunskaper inom yrkesområdet. Vilket innebär att han/hon ska som minst ha genomfört tentamen/prov med lägst betyg 3 för Grundkurs 1 inom ramen för hydraulik-certifiering.

Bevis för fullständig certifiering erhålles från Swedish Fluid Motion Association (SFMA).

Giltighet

Certifikaten gäller i 10 år därefter måste en förnyelse göras. Ansökan om förnyelse ska sändas till Swedish Fluid Motion Association och innehålla intyg som visar att man under den senaste 10-årsperioden arbetat med relevanta arbetsuppgifter inom hydraulik, sammanlagt minst 5 år. Dessutom behövs nytt foto för förnyelse av yrkeskompetensbeviset.

FULLSTÄNDIGT CERTIFIKAT

